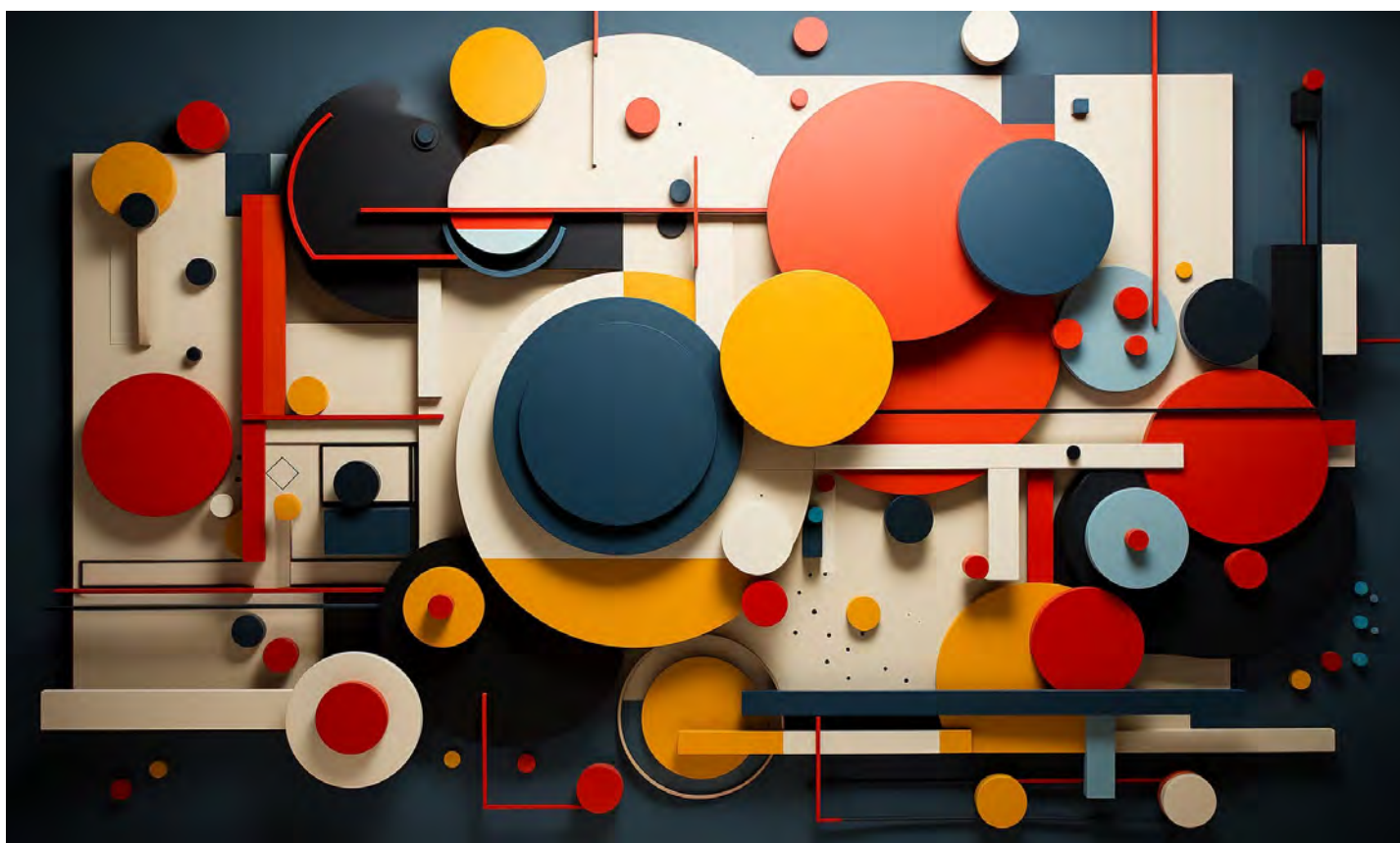

Vörös István

AZ EGYETEMSZIGET 4

2024-01-20 | VERS, VERSCIKLUS

41

LEPKEUTÁNZÓK

Most elmondom, milyen
volt az a környék, ahol fölépült
az egyetem: kicsi modellje
a teljességnek. Vagy árnyéka?
Rút paródiája? Sokkal több

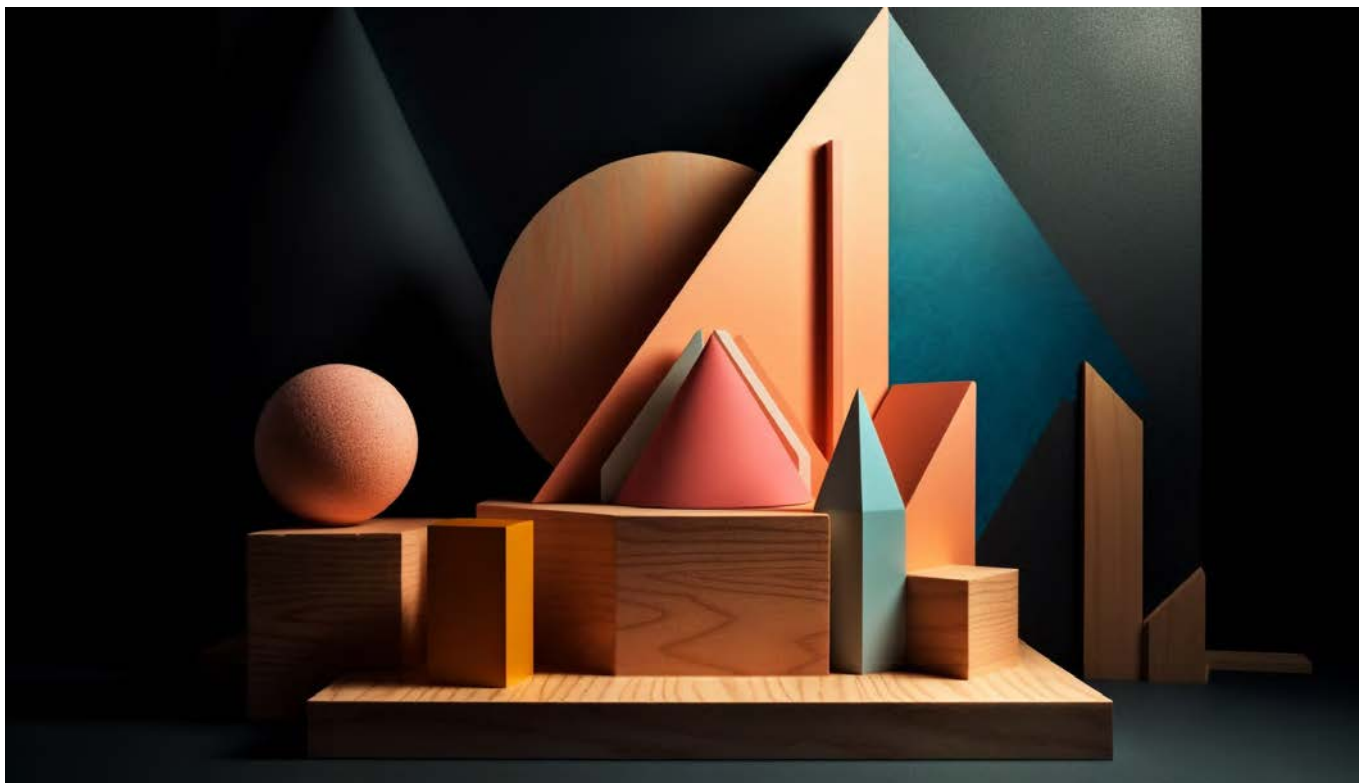
volt a hiány, mint ami megvolt?
Maga a teljesség is hiány,
üresség szövedéke. Háromféle
semmi összefonva: világ. Világ
virága, hajtása, cseréje. Az egyre
gyarapodó épületegyüttes fölött
bokrok, fügefák, olajligetek.
Néha kijártunk, hogy ott tartsuk
meg az órát. A köves földre
ki-ki leterítette köpenyét, feje
fölül félig érett fügét tépett.
Madarak röpködtek, nagy
fekete-fehérek, és gyűrűbe
foglalható, bűgő szárnyú,
smaragdzöld lepkeutánzóok.

42

MI TART MEG?

Nehéz egy életen át
megtartani az önbecsülést.
A magabiztosság kipotyog,
mint egy-két fog verekedés után.
Örülhetsz, hogy késsel nem
szúrtak meg. Mennyi siker kell,
hogy épségben megmaradj?
És mi sok, mi táplál túl,
mint a tömött pulykát
a mértéken felül belediktált
dió? Van siker, ami semmit
se számít, más után futsz,
csak amikor elvesz, akkor

veszed észre, hogy épp ez
voltál, épp ez, amihez
nem kötött önbecsülés.

43

TANÚSÍTVÁNYOK

Az öregedő tanár öregedése
során elég sok díjat megkapott.
Nem a tanárságra, inkább
az öregedésre, művei mindig
elvettek egyet a lehetőségeiből,
fogytak és gyarapodtak. Fogyott
és gyarapodott. Fél szemére
mindig rosszul látott, fél füle
nagy szédülésrohamok
kíséretében szakított vele,

fél lábára lesántult. Műve
volt az öregedés, és a folyamatról
írt tanúsítványai közül egy-kettő
egész népszerű lett, iskolában
is tanították, nyilván, hogy legyen
kire ujjal mutogatni a gyerekeknek.

44

A DELFIN

Amíg hajóval járt az egyetemre,
állandóan azt figyelte, mennyire
szennyezett a víz. Hol raktak le
szemetet a parton. A döglött hal
együtt jár a tengerrel. Az ember
vagy állattetem körül mindig
forgolódott egy-két cápa. Kint
építési törmelék, használhatatlan
bőrdarabok, elavult tankönyvek
tekercei. Bármiből lehet hulladék,
kérdzte magától a hajókorláton
kihajolva. Egy delfin szökdécselt
mellettük, csicseregve kért
valamit, de ő inkább válasznak
értette, hitte, magyarázta félre.
És enyhült benne a harag
a sok figyelmetlenség,
közömbösség iránt.

45

AZ OROSZLÁN

Kint ültem az erdőn
 egyedül, és hallottam
 az oroszlánközeledést,
 de szégyelltem volna megijedni,
 nem mertem félni. Az oroszlán
 bömbölve mellém rohant,
 talán valami vad istennő biztatta
 fel, Hermész vagy épp Jézus urunk
 ellensége. Ránéztem. Ő leült.
 Cirkuszi állat lehetett
 valamikor. Sörényébe
 döntöttem fejem. Éreztem
 szokatlan melegét. Pár bogáncsot
 kiszedtem bundájából, dorombolni

kezdet, mint egy macska. Vagy
fenyegető morgásnak szánta?
Meglépődtem bátorságomon.
Átvizsgáltam mancsait,
de nem volt bennük tüske.

46

ÚJ ÚTON

A komp váratlanul nem
állt meg az egyetemnél,
hanem kerülővel a sziget
falujához úszott, ahol már
alig lakott ember, és csak
az egyetemre igyekvő
diákok és tanárok szálltak
ki, akik aztán a vízparti
villasoron baktattak
a kikötő nélkül maradt
oktatóváros felé.
Az öregedő tanár egy
idő után más útvonalat
választott az erdőn
és legelőkön át. Mindkét
erdőhatáron botokat tartott,
rájuk támaszkodva kelt át
a vad terepen százéves
oroszlánbömbölés, piros pöttyös
galócgombák között,
birka- és őzpillantásoktól
kísérve.

47

ÉLETÉTVÁGYTALANSÁG

Az öregedő tanár,
valljuk be, öregedő
író is volt egyúttal.
Bár az író, a tanár,
a férfi, az ember
máskor és más
tempóban öregszik.
Sután próbálta
összehangolni az
öregedéseit, nem
akart fiatal, vagy
legalább fiatalabb
lenni. Fiatalon kifejezetten
öregkori verseket

szeretett volna írni,
nem sejtette, hogy már
az egyszerű öregedés is
mennyi gyötrellemmel jár,
bár nem ettől a gyötrelemtől
lesznek olyan bölcsek
az öregkori művek. Nem
mintha magában bölcsességet
tudott volna fölfedezni,
az inkább fáradtság volt,
elkedvetlenedés, világmegunás,
életétvágytalanság.

48

AKI ELŐZMÉNY NÉLKÜL MARAD

Az öregedő tanár ízlése
valamilyen tévedés folytán
az alternatív világba sodorta,
földalatti felolvasások
a város katakombáiban,
filozófia-szövegek,
melyek se a hivatalos
kereszténységgel, se a hivatalos
római vallással nincsenek
összhangban. Manicheizmus,
Hermész-kultusz, de a saját
értelmezése szerint, vagyis
értelmezés-kultusz és közvetítés-
közvetítés. Mindig mindent
másképp akart csinálni,
az embereknek elég lett

volna, ha az ugyanazt csinálja
másképp. Az olvasóknak is,
a diákoknak is, a gondolkodó-
társaknak is. Az ál-másképp-csinálókhoz
képest csak második vonalnak
számított, mert komolyan vette
a másképpet, sőt még a csinálást
is. Nehéz lett, követhetetlen
minden gondolata,
senki által nem olvasott szerzők
kéziratait lopkodta el
a könyvtárakból, ő maga
gondoskodott róla, hogy mesterei
feledésre legyenek ítélve,
így előzmény és folytatás nélkül
maradó tanítványuk is.

ÁLOMHAB, DICSŐSÉGRESZELÉK

Döbenten látta, mi
minden megengedett
a pályájuk csúcsára jutóknak.
Akik valóban a csúcson
járnak, tőlük üdvözlík
a közhelyet, a butaságot
a közhelyszomjas álolvasók,
a közhelyszomjas álkulturális
élet. A butaságszomjat
lőrével tartotta jól
az okosságvesztés fölénye.
És kiderült, hogy az
álkultúrából képes igazi is
összeállni. Áltudásra szomjas
tudatlanok, álművésztre
szomjas művészetkedvelők?
Valódi tudást kereső áltudósok,
valódi művészetbe botló
álművészek, álérzékenyek,
akiket a körülmények,
a szenvedés átizzítanak.
Álbölcsek álgondolatai
valódi gondolatokat gerjesztenek
gondolkodásképtelenekben.
Közhelyes gyümölcscsendéletek
a pálinkaricsajban, jószágprédikációk,
melyek az énnagyobbodást
hivatottak takarni, mint széles
gallér a golyvás nyakat.
A köztisztelet elmossa

az önkritikát, megerősíti
a köztisztelők színességét,
mindenki örül a másik
közepességének, melyet normává
kiáltanak ki. Rémisztő
vagy örömteli, hogy
mi minden számít dicsőnek
egy végighazudott, végigaludt,
végigfinomkodott, végigálmodott
élet végén. Hazugságpor,
álomhab, dicsőségreszelék
keveréke a fogadáson,
melyet a butaság jóként
való elfogadását ünneplő partin
tálaltak fel. A résztvevők
irigyen nézegették egymást,
majd a szendvicses asztal
előtt lökdösődtek, amíg
meg nem jött az étvágyuk.

kép | vecteezy.com